

Jaarverslag 2020

Gemeente
Appingedam

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Maatschappelijke dienstverlening	4
Centrum voor Jeugd en Gezin	7
Financiële hulpverlening	10
Mantelzorgondersteuning	14
Vrijwilligerssteunpunt	17
Buurtbemiddeling	20
Inburgering en integratie	22
Overige opdrachten	24
*School als Wijk	

VOORWOORD

Met genoeg presenteren wij het inhoudelijk jaarverslag van Stichting Welzijn en Dienstverlening over het jaar 2020. In meerdere opzichten is het jaar bijzonder te noemen.

Het jaar kenmerkt zich ten eerste door een totaal andere manier van werken dan voorheen door de pan epidemische uitbraak van COVID-19. Voor een organisatie die juist werk maakt van nabijheid en verbinding is het werken op afstand een hele uitdaging. Thuiswerken zoveel als kon was het motto. Maar alleen maar ondersteuning bieden via telefoon of beeldverbinding was en is in sommige situaties onwenselijk en ook ondoenlijk. Na de eerste lockdown periode hebben we ervoor gekozen om het werken op kantoor en in de wijk niet meer stil te leggen. Face-to-face afspraken zijn sinds die tijd weer mogelijk, ook in kleine groepen. Niet alle activiteiten konden op de normale manier doorgaan. Medewerkers van SWD zijn ogenblikkelijk op zoek gegaan om op andere manieren contact te onderhouden, soms zelf, soms met vrijwilligers, in plaats van de afgesproken activiteiten. In het begin vooral telefonisch, maar later ook middels huisbezoeken waarbij alle richtlijnen in acht werden genomen. Of dat kon en nodig was werd ingeschat met behulp van een afwegingskader, waarbij samen met een collega de medewerker die afweging kon maken. Verder zijn er onder andere nieuwe nieuwsbrieven ontwikkeld, telefoonlijnen geopend voor jongeren en ouderen, zijn een aantal medewerkers getraind in wandelcoaching om mensen al wandelend ondersteuning te bieden en zijn open spreekuren veranderd in spreekuur op afspraak.

Duidelijk is dat bijna overal de kwantitatief behaalde resultaten in lijn liggen met de gemaakte afspraken. De ervaring leert wel dat ondersteuning die alleen telefonisch of via beeldbellen wordt verleend kwalitatief minder is dan bij face-to-face contact.

Ook voor onze vrijwilligers was het een heel ander jaar. Sommigen konden hun werk min of meer normaal voortzetten, maar anderen hebben we gevraagd om op een andere manier er te zijn voor hun deelnemers, de inwoners of cliënten. Sommige vrijwilligers hebben heel weinig kunnen doen, zij behoren zelf tot een risicogroep en konden daardoor hun werk niet uitvoeren. In dat geval is naar andere oplossingen gezocht voor de getroffen deelnemer of cliënt.

De tweede belangrijke ontwikkeling was dat 2020 het jaar was waarin de fusie van ASWA-Welzijn en SWD is voorbereid. Het politieke en juridische proces, maar ook de praktische voorbereiding van een nieuwe naam, nieuw logo en huisstijl, inrichting van de administratieve organisatie, de telefonie, de salarisverwerking en een nieuwe Raad van Toezicht waren klaar voor de start in 2021. Gelukkig konden we dit in goede samenwerking doen met elkaar en de gemeenten, waarbij speciale dank voor Monique Veldt hier op z'n plaats is.

Het derde kenmerkende waren de personele wisselingen bij SWD. In 2020 zijn er maar liefst 16 vacatures uitgezet. Soms betrof het de vervanging wegens pensionering, wegens het vertrek naar een andere baan of omdat er nieuwe projecten startten. Heel bijzonder om juist in dit jaar mee te maken!

Normaal presenteert SWD altijd de cijfers over een heel jaar. Dat is dit jaar niet zo. De reden ervan is dat we van mening zijn dat terugkijken het best kan als het nieuwe jaar nog niet begonnen is. Daarnaast is de medewerker die het meest bedreven is in het generen van de cijfers begin december naar een andere werkgever overgestapt. Ook volgend jaar zal in het jaarverslag de cijfers tot november 2021 worden gegeven, maar dan wel weer over 12 maanden.

Al met al is het een roerig jaar geweest. Onrust vanwege COVID-19, onze eigen fusie, de fusie van de drie gemeenten en de personele wisselingen brachten veel onzekerheid voor de medewerkers. Ik ben dan ook trots dat het ons desondanks gelukt is om de afgesproken resultaten, die je mag verwachten in deze periode, te behalen. En ook dit jaar was dat niet gelukt zonder de enthousiaste inzet van vrijwilligers. Alles was anders dit jaar, maar we hebben samen ons uiterste best gedaan om de consequenties voor de inwoners van ons werkgebied tot een minimum te beperken. Vanuit deze trots dank ik dan ook alle medewerkers en vrijwilligers hiervoor!

Ester Lohuis

Directeur-bestuurder

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Basisaanbod hulpverlening

Het Algemeen Maatschappelijk Werk biedt binnen de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum hulpverlening aan mensen met psychosociale- en/of praktische problemen, ook in relatie tot maatschappelijke instituties. Het Maatschappelijk Werk valt onder de eerstelijnszorg, dit houdt in dat de client zelf zonder verwijzing hulp kan inschakelen. Het AMW werkt systeemgericht, vergroot de zelfredzaamheid en versterkt het sociaal functioneren door de mensen te stimuleren in het zélf ondernemen van stappen. Het AMW is laagdrempelig, informeert, adviseert, ondersteunt, begeleidt, bemiddelt en verwijst door naar passende hulp. Het AMW wordt vaak voor allerlei zaken/situaties geconsulteerd door zowel professionals burgers.

Maatschappelijk Werk kijkt eerst of het eigen netwerk of vrijwilligers (bijvoorbeeld de formulierenbrigade) ingezet kunnen worden. Naast vraaggericht, werken we ook outreachend en bieden hulp in crisissituaties. Iedere woensdag is er van 13 uur tot 15 uur een inloopspreekuur in Appingedam. Daarnaast heeft SWD alle werkdagen een crisisdienst, zodat de hulpverlening indien noodzakelijk snel toegankelijk is.

Wanneer ondersteuning vanuit het Maatschappelijk Werk niet toereikend is, wijst Maatschappelijk Werk de weg naar andere instanties zoals eerstelijnszorg, de WMO, de sociaal raadsman, etc. In die gevallen streven we zoveel mogelijk naar een warme overdracht. Hiermee verlagen we de drempel en voorkomen verergering van de algehele toestand van de client. AMW streeft ernaar om de lijnen zo kort mogelijk te houden en transparant te zijn. De maatschappelijk werkers gaan actief verbindingen aan met andere professionals aan, zowel intern als extern (woningcorporaties, huisartsen, Werkplein, VKB, WMO, OGGz, CJG, etc.). Het Maatschappelijk Werk is kernpartner in het OGGZ-netwerk waarbij zij met name cases op het gebied van na-detentie, huiselijk geweld en huisontruiming hulpverlening biedt aan inwoners.

Continuïteit in personele bezetting geeft rust en houdt de drempel zeer laag. Maatschappelijk Werk Appingedam beschikt over de expertise in o.a. echtscheidingssituaties, aardbevingsproblematiek, opvoedondersteuning, rouw- en verliesverwerking en besluitvormingsgesprekken bij (on)gewenste zwangerschappen. Door preventief te werken voorkomen we inzet van duurdere zorg. Maatschappelijk Werk heeft in sommige gevallen kunnen voorkomen dat er geïndiceerde zorg moest worden ingezet. Bij meervoudig problematiek kan maatschappelijk werk goed ingezet worden in een onafhankelijke rol als casemanager.

Aanmeldingen

In 2020 zijn er in totaal 181 meldingen geweest bij het Maatschappelijk Werk, dit is exclusief 66 geregistreerde korte contacten (hulpverlening korter dan een uur). Veel telefonische consulten als intercollegiale consulten zijn hierin niet meegenomen. Van de 181 meldingen gaat het om:

- 36 oggz-meldingen (o.a. ontruiming en huiselijk geweldzaken)
- 2 c/jg-casussen
- 13 verwijzingen vanuit de zorgbalie
- 84 aanvragen Voedselbank (incl. 50 herbeoordelingen)
- 10 via huisarts/POH
- 35 via overige partners (Politie, jongerenwerk, MMW, gemeente, VKB en jongerenwerk)
- 1 huisverbod

De Top 5 problematiek:

- Financiën
- Voedselbank
- Relaties
- Gezondheid
- Huiselijk geweld

Signalering

- Het CJG doet regelmatig een beroep op de expertise mediation i.v.m. vechtscheidingen, deze expertise valt niet onder het AMW.
- Veilig Thuis/CJG en ouders doen soms een beroep op maatschappelijk werk omdat ze te lang moeten wachten op tweedelijns hulp. (AMW beleid is om binnen 5 werkdagen op te pakken. AMW is deskundig in het op-/afschalen van HG en KHV). AMW is bij veel casuïstiek betrokken waar CJG ook bij betrokken is.
- Er is duidelijk een toename te zien in het aantal verwijzingen. De samenwerking met de POH, psycholoog, politie en de huisartsen is intensiever geworden.
- Door de veranderingen op het gebied van huiselijk geweld is in de afgelopen jaren het aantal meldingen op dit gebied teruggelopen.
- Opvallend is dat er soms rechtstreeks verwijzingen komen vanuit Veilig Thuis.
- De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van huisverboden ligt vooralsnog bij Veilig Thuis. Daarna wordt het overdragen aan het lokale veld.
- De (her)beoordeling van voedselbankaanvragen is een prioriteit.
- De telling tot eind december laat zien dat er van de 181 meldingen maatschappelijk werk, er 84 Voedselbank aanvragen. Opvallend is dat er van deze 84 Voedselbankaanvragen 50 herbeoordelingen zijn.
- Samenwerking WMO/DVM/CJG is nog in ontwikkeling en er wordt nog te weinig gebruik gemaakt van de expertise van het maatschappelijk werk.

Voedselbank

Sinds medio 2018 voert het Maatschappelijk Werk op verzoek van de Voedselbank de screening uit. Dit houdt in dat de maatschappelijk werker de inkomenssituatie beoordeelt en dat er een gesprek volgt om de situatie, breder dan alleen de financiële situatie, waarin iemand verkeert te bespreken. Door deze aanpak kunnen al in een vroeg stadium problemen worden onderkend, inwoners worden geadviseerd en vragen worden beantwoord. Ook bij een herbeoordeling voor de Voedselbank is er weer contact met het Maatschappelijk Werk, waardoor er weer een moment is waarop de situatie concreet besproken wordt.

In de praktijk blijkt dat veel cliënten elders bekend zijn (VKB of andere budgetbeheerders) en vaak al (geïndiceerde) begeleiding hebben. Vooraf hadden we geen duidelijk beeld welke tijdsinvestering dit zou vragen. Inmiddels is duidelijk dat deze aanzienlijk is (gemiddeld 2 tot 4 uur per melding of herbeoordeling). De (her)beoordelingen vragen extra zorgvuldigheid omdat we merken dat veel cliënten niet altijd een goed beeld hebben van hun eigen financiële situatie, bijvoorbeeld van dat wat er maandelijks door derden wordt afgeschreven.

Conclusie Voedselbank

Bij de Voedselbank aanvragen en herbeoordelingen hebben we weinig vervolgesprekken gevoerd met cliënten. Een oorzaak kan zijn dat er bij deze cliënten vaak al geïndiceerde zorg is ingezet.

Assertiviteitstraining Opkomen voor jezelf

Vanwege Corona zijn er minder groepen gestart dan de bedoeling was. Daarnaast is er ook een wachtlijst voor een avondtraining. Deze kan hopelijk gestart worden in het voorjaar van 2021. Steeds meer aanmeldingen komen vanuit de huisartsenpraktijken en psychologen. De training levert al na een paar bijeenkomsten mooie resultaten op en deze ervaringen worden gedeeld. Er zijn in totaal in 2020 26 nieuwe aanmeldingen geweest. Een deel daarvan volgt de training uiteindelijk niet om verschillende privéredenen. Denk aan werk, geen ruimte (geestelijk) of angst. In september 2020 is een nieuwe groep gestart, die helaas nog niet is afgerond door de lockdown. In februari is een groep afgerond die eind 2019 was gestart. Het totaal aantal deelnemers in 2020 was 11, 8 mannen en 3 vrouwen. In de assertiviteitstraining 'opkomen voor jezelf' leert men voor zichzelf op te komen in verschillende situaties met bijvoorbeeld vrienden, familie, werkgever of burens. Iemand die zich assertief gedraagt, durft voor zijn/haar eigen mening, wensen en behoeften op te komen en houdt daarbij rekening met zichzelf en met de ander. Tijdens de training leren de deelnemers grenzen stellen en hun behoeftes en wensen uit te spreken. Ook delen ze ervaringen met elkaar. Vooral dit laatste vinden ze belangrijk en fijn. Nieuwe vriendschappen ontstaan.

De training bestaat uit 10 bijeenkomsten van 2,5 uur. Het is geen therapiegroep, maar een hele praktisch opgezette training, deelnemers kunnen het geleerde direct in praktijk brengen. Tijdens de training wordt gebruikt gemaakt van opdrachten, creatieve oefeningen, doe-opdrachten en rollenspel. Er wordt aandacht besteed aan de volgende punten: samenhang gedrag-gevoel-gedachten en situatie, gevoel, spanning en ontspanning, non-verbaal gedrag, luisteren, redelijk denken, interpreteren, positieve zelfwaardering, complimenten geven en ontvangen, wensen/verzoeken uiten, 'nee' zeggen, feedback geven en ontvangen, boosheid uiten, reageren op boosheid en onderhandelen.

De feedback over de training is positief. Deelnemers geven aan dat ze het fijn vinden om even echt tijd en aandacht voor zichzelf te hebben. Daarnaast merken zij dat ze zich sterker voelen, zelfverzekerder zijn en inzichten krijgen die zij weer kunnen toepassen in verschillende situaties. Veel deelnemers komen naar de training omdat zij zijn doorverwezen door een psycholoog of huisarts-ondersteuner. Ook zij zien dat de deelnemers echt iets hebben aan de training en verwijzen dan ook met grote regelmaat door.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Deelname CJG zorg

Ook in 2020 is 1 jeugdmaatschappelijk werker actief binnen het CJG Appingedam. Zij is inzetbaar voor het uitvoeren van licht enkelvoudige hulpvragen, het geven van advies, opvoedondersteuning en kortdurende hulpverleningsgesprekken (5 tot maximaal 8 keer). Het beoogde effect is dat de gezinnen die laagdrempelige opvoed- en opgroeiondersteuning, zonder indicatie, nodig hebben, direct kunnen worden geholpen. Dit kan door:

- het geven van informatie en handvatten rondom de opvoeding (o.a. licht pedagogische hulpverlening) en ontwikkeling van een kind;
- het voeren van gesprekken met ouders en kinderen t.b.v. de relatie;
- het signaleren van problemen en samen met ouders en kind kijken naar een oplossing en het meedenken in praktische zaken.

Door op een laagdrempelige manier met ouders en kinderen/jongeren in gesprek te gaan, is de ervaring dat zij zich vertrouwd gaan voelen met de hulpverlener en direct aan de bel trekken zodra er iets speelt. De jeugdmaatschappelijk werker kan dan ook direct handelen en vaak is dit afdoende.

De jeugdmaatschappelijk werker nam in 2020 één keer in de twee weken en soms één keer in de drie a vier weken deel aan het teamoverleg. Vanwege de grote vraag naar inzet, was er niet altijd voldoende tijd om ook bij het teamoverleg aanwezig te zijn. Samen met het team en de werkbegeleider is ervoor gekozen om de aanwezigheid in het team tijdelijk terug te brengen. Dit heeft als resultaat gehad dat de jeugdmaatschappelijk werker niet altijd meer goed in beeld was bij het team en dat de jeugdmaatschappelijk werker ook niet mee kon met casuïstiek. Corona heeft hier ook een rol in gespeeld. De overleggen vonden voornamelijk online plaats en men zag elkaar niet meer in de wandelgangen of tijdens andere vergaderingen. Juist op dit soort momenten vonden er vaak sparringmomenten plaats, waarbij het jeugdmaatschappelijk werk altijd de aandacht legde op collectieve inzet of het voorliggend veld. Bij collectieve inzet en voorliggend veld wordt bedoeld: sociale weerbaarheidstraining, KIES (kinderen in echtscheidingssituaties), druk en dwars, opvoedondersteuning, OJG, GGD, schoolmaatschappelijk werk en natuurlijk het jeugdmaatschappelijk werk. De jeugdmaatschappelijk werker maakt geen deel uit van het MDO vanwege het verdelen van de uren. Wel is zij onderdeel van de intervisiegroepen, ook vanwege de SKJ registratie.

Wanneer een kortdurend traject niet afdoende is, kijkt de jeugdmaatschappelijk werker mee naar ondersteuning met eventueel een indicatie. In samenspraak met de gedragswetenschapper en/of werkbegeleider vanuit het CJG schaal zij dan op naar een jeugdconsulent. De jeugdconsulent maakt een integrale vraaganalyse en een plan van aanpak en zal de zorg indiceren. Deze jeugdconsulent zal als het nodig is ook casemanagement uitvoeren, dit wordt niet gedaan vanuit de jeugdmaatschappelijk werker, zodat zij in het voorliggend veld inzetbaar kan blijven. In 2020 is het in 3 casussen voorgekomen dat een jeugdmaatschappelijk werker samen met een jeugdconsulent betrokken was bij een gezin. De jeugdmaatschappelijk werker deed de gesprekken met het kind en de terugkoppeling naar de ouders, wat weer input gaf voor de integrale vraaganalyse. Op deze manier was er een mooie samenwerking waarbij snel opgeschaald en afgeschaald kon worden. In 2020 zijn ook de schoolmaatschappelijk werkers begonnen op de kindcentra Olingertil en Opwierde. Afschalen en overdragen aan het schoolmaatschappelijk werk is ook gebeurd. Op deze manier hoeft het CJG niet meer betrokken te blijven, maar is er wel zicht op en contact met het kind. De schoolmaatschappelijk werker signaleert en kan ook weer snel opschalen naar de jeugdmaatschappelijk werker, in samenwerking met de jeugdconsulent, wanneer nodig.

Zorgvragen

Aantal nieuw opgepakte casussen	8
Jongste kind	5
Oudste kind	17
Aantal lopende casussen vanaf 2019	3
Aantal casussen doorverwezen naar 2 ^e lijn	2

In verband met Corona en de weinige uren, zoals ook al eerder besproken in het overleg met de gemeente, zijn er in 2020 minder casussen opgepakt dan in voorgaande jaren. Daarnaast waren een aantal terugkerende casussen. Ook kwam het voor dat er opgeschaald moest worden, maar dat er geen mogelijkheid was om dit op korte termijn in te zetten, waardoor de jeugdmaatschappelijk werker langer betrokken was dan van te voren gedacht.

Opvoedondersteuning

Samen met ouders en kinderen/jongeren wordt gekeken naar wat er speelt en waar de behoefte ligt aan verandering. Wanneer een kind/jongere wordt aangemeld, kijken we altijd naar verschillende factoren. Dit zijn: beschermende factoren, risicofactoren en omgevingsfactoren. De jeugdmaatschappelijk werker doet dit omdat de verschillende factoren los van elkaar, een verschillende invloed kunnen hebben en vervolgens in zijn totaliteit voor grote verandering kunnen zorgen. Wanneer een kind/jongere wordt aangemeld, wordt ook altijd de opvoedsituatie bekeken. Ouders leren (soms voor het eerst, soms nieuwe) basisvaardigheden en worden in hun rol als ouder versterkt. Vaak heeft een ouder in een nieuwe ontwikkelingsfase van het kind weer nieuwe vragen. De ervaring is dat met 1 of 2 (telefonische) gesprekken ouders weer verder kunnen.

Hulpvragen rondom opvoedondersteuning in 2020:

- Mijn zoon vertoont vreemd gedrag. Hij liegt en er zijn al meerdere incidenten geweest, denk aan brandstichting, vernieling en stelen. Wij willen graag weten hoe we om moeten gaan met deze situaties. En wij willen graag weten of onze zoon misschien een stoornis heeft.
- Overdracht vanuit de 2^e lijn. Jongen met veel stress op school en in de thuissituatie. Gescheiden ouders en zoon ervaart weinig aandacht en steun van vader. Wil graag meer contact en aandacht. Vader zit echter in de gevangenis, maar wat gebeurt er als hij vrij komt. Zowel hulpvraag vanuit moeder als vanuit zoon.
- Wij zijn net verhuisd naar Appingedam en mijn dochter vindt het lastig om te wennen aan nieuwe situaties. Wij vinden het als ouders lastig om structuur te bieden en zij heeft dit wel nodig. Wij willen hier graag hulp bij.
- Ik wil niet meer bij mijn moeder wonen en woon nu bij mijn opa en oma. Ik heb last van de buien van mijn moeder, hoe kan ik hier het beste mee omgaan?
- Onze twee zonen gaan het verkeerde pad op. Onze oudste zoon is weer opgepakt en komt snel in de problemen. Onze jongste zoon kopieert het gedrag. Hoe kunnen wij als ouders voorkomen dat ook hij het criminele pad op gaat?
- Het gaat niet goed met onze zoon op school. Wij zijn gescheiden, maar worden het niet eens over hoe we dit moeten aanpakken. Ik, vader, vermoed dat er veel is waar mijn zoon niet over spreekt. Ik zou graag willen dat hij iemand krijgt met wie hij kan praten, zodat we weten hoe we hem moeten helpen.
- Ik ben zwanger, maar ik woon nog thuis. Het kindje is welkom, maar ik weet niet wat ik allemaal moet regelen. Ik vind de bevalling eng en ik wil er graag met iemand over praten.

Huiselijk geweld:

- Mijn dochter heeft last van haar vader. Hij is volgens mij een narcist, want hij denkt alleen maar aan zichzelf. Mijn dochter merkt dit ook en loopt op haar tenen om hem maar tevreden te houden. Hoe kan ik haar ondersteunen nu ze eigenlijk niet meer naar haar vader wil.
- Mijn ouders hebben veel ruzie, ook al zijn ze uit elkaar. Ze zeggen veel nare dingen over elkaar en papa heeft ons bedreigd. Ik kan nu niet goed meer slapen.

De jeugdmaatschappelijk werker heeft in bovenstaande casussen samengewerkt met de jeugdconsulenten, schoolmaatschappelijk werk, jeugdverpleegkundigen, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, VNN, de politie en Expertisecentrum Kind en Scheiding.

Casemanagement en indiceren

De jeugdmaatschappelijk werker heeft ook in 2020 geen casemanagement zaken opgepakt of gehad. In 1 casus is zorg geïndiceerd door de jeugdmaatschappelijk werker zelf, na overleg met de gedragswetenschapper en het team. Dit was een enkelvoudige vraag en er was genoeg informatie verzameld.

Preventieve taken en groepswerk

De jeugdmaatschappelijk werker zit in het preventieteam dat één keer in de maand samenkomt om te bespreken welke activiteiten er lopen, welke signalen er zijn en waar behoefte aan is. De jeugdmaatschappelijk werker is een belangrijke verbinding tussen het CJG-zorgteam en het voorliggende veld. In het CJG-zorgteamoverleg koppelt de jeugdmaatschappelijk werker terug wat er vanuit het preventieteam gedaan wordt en haalt zij signalen actief op. Daarnaast probeert zij, bij het bespreken van nieuwe aanmeldingen, altijd te kijken naar opties in het voorliggend veld.

CJG Preventie

De preventieactiviteiten zullen op een andere manier worden verantwoord. De jeugdmaatschappelijk werker zorgt ervoor dat alle meldingen voor KIES (kinderen in echtscheiding situaties) en de sociale weerbaarheidstraining verwerkt worden en geeft samen met andere trainers de trainingen. Zij zorgt ervoor dat het proces van begin tot eind (vanaf de melding tot aan de nazorg) goed verloopt. Dit doet zij in nauwe samenwerking met de preventiefunctionaris.

Samenwerking CJG-SWD

De jeugdmaatschappelijk werker maakt deel uit van het CJG team en is volledig geïntegreerd. De jeugdmaatschappelijk werker werkt op verschillende locaties om zo verbinding te houden met het hele CJG. Zo werkt zij o.a. op locatie Fivelingo en de Brede School Noord. Zij is laagdrempelig te benaderen voor alle collega's voor overleg en opties voor ondersteuning in het voorliggend veld. Hier wordt dan ook veel gebruik van gemaakt, zowel telefonisch als face-to-face.

FINANCIËLE HULPVERLENING

Beoogd effect

Inwoners met (beginnende) financiële problematiek krijgen hulp op maat waarbij het doel is de financiële situatie onder controle te krijgen en te behouden (verminderen van schulden en voorkomen van meer schulden). Hierbij is het voor degene die hulp ontvangt duidelijk wat door hem/haar zelf gedaan moet worden en welke hulp door wie gegeven wordt en waarom.

Team Vroegsignalering

Diverse organisaties en de gemeente houden zich intensief bezig met armoedebestrijding en schuldhelpverlening. In 2018 is er een begin gemaakt met het organiseren van betere onderlinge samenwerking. Wat er nog ontbrak was een logische lijn in het aanbod en goede onderlinge afstemming. In de praktijk merkten we dat werkers elkaar meestal wel konden vinden, maar het bleef afhankelijk van het 'elkaar kennen en vinden'. Er waren geen onderlinge afspraken over wanneer doorverwijzing naar elkaar plaats vindt en er was onvoldoende regie op het geheel aan diensten. SWD heeft een bijdrage geleverd aan een projectvoorstel voor het college om een eenduidiger aanpak en daardoor heldere communicatie naar de inwoners te ontwikkelen. Om een breed gedragen projectvoorstel te ontwikkelen heeft een werkgroep, bestaande uit de beleidsmedewerkers van de DAL-gemeenten, de VKB, het Werkplein en SWD, een plan geschreven voor het opzetten van een nieuw financieel team: Team Vroegsignalering Eemsdelta. Het team is in oktober 2019 gestart en bestaat uit medewerkers met verschillende expertises. SWD brengt expertise in vanuit het maatschappelijk werk en sociaal raadsliedenwerk. Het project is met drie maanden, tot en met 31 maart 2021, verlengd en wordt apart gefinancierd. SWD neemt deel aan de stuurgroep van dit project. Deze stuurgroep is tevens opdrachtgever.

Team Vroegsignalering Eemsdelta is in oktober 2019 begonnen en richt zich op vroegsignalering. De verwachting was dat vanuit de huisbezoeken in 2020 verwijzingen naar het steunpunt administratie, de budgetmaatjes, het regulier sociaal raadsliedenwerk en het maatschappelijk werk zouden plaatsvinden. Door wisseling van projectleider van het team in januari 2020 en een verschuiving van de focus van het project (niet meer in eerst instantie gericht op een zichtbaar punt voor de inwoners, maar alleen gericht op vroegsignalering en verbetering van samenwerking en afstemming), liep dit enige vertraging op. Toen in maart het Coronavirus opdook werden de huisbezoeken stilgelegd. Tot op heden zijn die niet meer opgepakt. Wel werkt het team met telefonische hulpverlening en er wordt gebruik gemaakt van email en brieven. Verwijzing naar achterliggende diensten van SWD zoals het sociaal raadslieden werk en het maatschappelijk werk, komt regelmatig voor. Verwijzing naar het budgetmaatjesproject en het steunpunt administratie nog niet omdat die nog niet op volle kracht werken in verband met de beperkende maatregelen door het Corona-virus. De rol van vrijwilligers in dit team kan nog niet worden onderzocht, maar wellicht kunnen eenvoudige taken, zoals het ordenen van administraties, uitstekend worden opgepakt door vrijwilligers. Het palet van diensten lijkt nu vrij compleet te zijn. Naast de ontwikkeling van bovengenoemd team is er dan ook behoefte aan continuering van het aanbod. De verantwoording van het totale project wordt verzorgd door de projectleider.

In Appingedam is de bijdrage aan het team vroegsignalering uitgevoerd door medewerkers van de WMO/Damster Zorgbalie. Er was wel samenwerking met Sociaal Raadsliedenwerk en Maatschappelijk werk van Cadanz Welzijn.

Het sociaal raadsliedenwerk

Het raadslieden werk heeft als doel de kwetsbare burger weer zelfredzaam te maken. Bij het sociaal raadsliedenwerk kunnen inwoners terecht met vragen over complexe wet- en regelgeving, voor uitleg over regels, voor hulp bij financiële en juridische problemen en bij het vastlopen bij instanties. Cliënten krijgen advies over zelf te ondernemen acties en worden ondersteund waar nodig. Er wordt veel verwezen naar het raadsliedenwerk door het Maatschappelijk Werk, Team Vroegsignalering Eemsdelta, WMO en het Sociaal Plein. Het vak van de raadslieden is bijzonder. Zij worden de specialisten van de sociale wet- en regelgeving genoemd met een generalistische blik. Zij kunnen aan de ene kant generalistisch werken en met een brede scope kijken naar de situatie van de cliënt en aan de andere kant beschikken zij over specialistische financiële en juridische kennis. De raadslieden zijn goed op de hoogte van de relevante wet- en regelgeving en zien bovendien dat een wijziging in bepaalde (financiële) situaties meer consequenties kan hebben dan waar de cliënt in eerste instantie rekening mee houdt.

Daarbij kan gedacht worden aan een verhuizing, echtscheiding, overlijden en andere `life-events` waardoor cliënten ineens voor onbekende vraagstukken komen te staan. Vanuit de brede scope hebben sociaal raadslieden een rol in het begin van de dienstverlening. Zij kunnen in een relatief korte tijd een gedegen intake op financieel gebied maken. Een goede analyse aan de voorkant van het proces kan veel opleveren in de verdere loop van het traject. In de gebiedsteams van de SWD wordt graag gebruik gemaakt van hun kennis en ook de vrijwilligers van het steunpunt administratie en de budgetmaatjes doen vaak een beroep op de sociaal raadslieden.

Aantal cliënten in 2020:

Delfzijl:	130 (113 in 2019)
Appingedam:	53 (30 in 2019)
Loppersum:	21 (21 in 2019)

In 2020 zijn er in totaal 204 cliënten in de verschillende gemeenten geholpen. Dit is een stijging van ruim 24% ten opzichte van 2019 (164 cliënten) Hierbij is een deel van de maand november en de gehele maand december 2020 nog niet meegenomen. In 2020 hebben de raadslieden meer uren kunnen inzetten omdat de uren van het project Vroegsignalering niet volledig konden worden ingezet, doordat er geen huisbezoek meer mogelijk was vanwege Corona. Door meer beschikbare uren konden vermoedelijk meer inwoners gebruik maken van de expertise van de raadslieden.

Ondanks de lockdown in het voorjaar hebben we ook op afstand veel mensen kunnen ondersteunen door middel van telefonisch contact en de email. Cliënten konden foto's sturen van stukken via de whatsapp en door middel van videobellen konden we in bepaalde situaties ook meekijken. Dit werkte heel goed voor een deel van de cliënten. Voor een deel van de cliënten werkte dit niet vanwege een taalbarrière dan wel het zijn van digibeet en/of het niet ter beschikking hebben van de juiste middelen. Voor hen was het noodzakelijk om weer face-to-face contact te kunnen hebben vanaf de zomer. Gezien de verwachte toename van financiële problematiek mede door Corona en daarnaast een toename van de inzet van Vroegsignalering is onze verwachting dat er ook in 2021 een stijging zal zijn van het aantal hulpvragen voor de raadslieden.

Vrijwilligers algemeen

Wij waren voornemens om in 2020 in te zetten op de draagkracht van de vrijwilligers. Er is veel aanpassing van hen gevraagd in 2018 en 2019. 2020 zou het jaar van stabilisering worden in afwachting van de nieuwe ontwikkelingen in 2021. Corona heeft echter voor veel onrust gezorgd. Het is voor vrijwilligers niet fijn dat zij hun kwaliteiten niet in kunnen zetten. Er wordt wederom een groot beroep gedaan op hun draagkracht. Budgetmaatjes mochten bijvoorbeeld alleen nog telefonisch contact hebben met hun cliënten en het spreekuur van Steunpunt Administratie werd helemaal stil gelegd. Gelukkig is gebleken is dat de vrijwilligers trouw zijn in hun werk. Ze hielden contact met hun cliënten binnen de gestelde maatregelen en waren blij toen de maatregelen weer wat verruimd werden. Ondanks de beperkte mogelijkheden boekten zij resultaat en hielpen de cliënten zo goed als mogelijk. In juni en september kon SWD hen een basistraining Schuldhulpverlening aanbieden. Deze training werd verzorgd door Visser trainingen. De vrijwilligers waren erg enthousiast over deze training.

Steunpunt Administratie

In Appingedam is 20 februari het spreekuur van start gegaan. Vanaf 16 maart tot 1 september was het spreekuur gesloten in verband met Corona. Vanaf 8 september konden wij maximaal 6 cliënten per week op afspraak ondersteunen. In totaal hebben wij 69 cliënten geholpen. (2019: 40)

Budgetmaatjes

In 2019 hebben we een begin gemaakt met het inzetten op een verkorting van de duur van de hulpverlening door de budgetmaatjes. We hebben een evaluatieformulier geïntroduceerd en een vangnetmogelijkheid aangeboden in de vorm van de Formuliereninloop.

In januari 2020 begonnen we met 28 cliënten. In de loop van het jaar hebben we 17 contacten kunnen afsluiten. We hebben gebruik gemaakt van evaluatieformulieren en we hebben een brief ter afsluiting meegegeven waarin de mogelijkheid tot gebruik maken van de Formuliereninloop vermeld staat.

Helaas verliepen, door Corona, bestaande contacten moeizamer dan daarvoor. Huisbezoek was niet meer mogelijk van april tot en met september. In die periode verliepen alle contacten per telefoon of via beeldbellen. Contacten die al wat langer liepen en die eigenlijk afgesloten konden worden, werden mede daardoor ook echt afgesloten. Natuurlijk is er wel per casus gekeken naar de manier waarop en of de cliënten zichzelf verder goed kon redden. Van de 17 cliënten konden 11 zelfstandig, of met hulp van de familie, weer verder. Eén cliënt is ernstig ziek geworden, de overige cliënten zijn doorverwezen naar andere, passender hulp.

In 2020 waren er 14 nieuwe aanmeldingen in de drie gemeenten. Dit is 33% is minder dan de vorige jaren. Omdat we afhankelijk zijn van verwijzers en we vanaf april te maken hadden met Corona, zijn er van april tot en met augustus geen aanmeldingen meer geweest. We konden ook niet op huisbezoek dus het project lag stil. Vanaf september zijn we weer begonnen met het op huisbezoek gaan. De RIVM-maatregelen worden hierbij nauwlettend in acht genomen. We hebben de verwijzers ingelicht dat we weer open stonden voor nieuwe aanmeldingen. Daarna begon het weer te lopen.

In 2020 zijn we begonnen met 9 Budgetmaatjes. In de loop van het jaar is er een budgetmaatje gestopt omdat hij startte met een opleiding en het budgetmaatje zijn niet meer kon combineren met zijn huidige baan en de opleiding. Er zijn geen nieuwe budgetmaatjes bij gekomen. Met de Budgetmaatjes hebben we drie keer via Teams vergaderd. De keuze om dit vrijwilligerswerk in deze tijd te blijven doen, lag steeds bij de vrijwilliger zelf. Hun eigen gezondheid stond daarbij voorop. Ook in 2021 gaan we dit als uitgangspunt handhaven. Het was lastig feeling met elkaar te houden in de periode dat we niet op huisbezoek gingen en elkaar alleen via Teams spraken. Vanaf september konden we weer opstarten en kwam alles weer langzaam op gang. In oktober hebben we een bijeenkomst gewijd aan de motivatie van iedereen. Wat heeft de Coronatijd voor je betekend, wat betekent het voor je vrijwilliger zijn. Vind je het nog leuk, levert het genoeg energie op. Deze vragen zijn beantwoord en de meest vrijwilligers gaven aan zelf ook een moeilijke tijd te hebben gehad. Wel wilden ze allemaal hun vrijwilligerswerk voortzetten, zij het soms op een lager pitje.

Tijdens het kennismakingsgesprek tussen cliënt en vrijwilliger is er altijd een beslismoment of beide met elkaar verder willen. Ook dit jaar zijn alle matches geslaagd en ging men samen verder het traject in. De groep cliënten die geholpen wordt door de budgetmaatjes blijft heel divers. Oud en jong, met meer of minder mogelijkheden. Bij de intake stellen we wel meer doelen en we spreken, indien mogelijk, een looptijd af voor het traject. Mocht er daarna nog hulp nodig zijn, dan kan dat, maar dan worden er opnieuw doelen gesteld. Voorafgaand aan het huisbezoek bellen we met de vraag of de RIVM maatregelen nageleefd kunnen worden. Soms voeren we gesprekken met een mondkapje op, soms spreken we af op kantoor. Zowel cliënten als budgetmaatjes stellen zich hierin zonder problemen flexibel op.

Voedselbank

SWD verzorgt de screening voor de Voedselbank, welke in 2020 gecontinueerd is. Bij wijzigingen in de voorwaarden en/of veranderingen in het aanmeldformulier wordt SWD direct op de hoogte gesteld en wordt de aanpassing doorgevoerd. Door de onverwachte lockdown in maart lagen alle verwijzingen vanaf toen stil. Met de Voedselbank is in mei een schema opgezet om de aanvragen weer op te pakken en de achterstand weg te werken. We nemen ook deel aan een overleg bij de Voedselbank, waar inmiddels ook andere partijen bij zijn aangesloten, zoals Kledingbank Maxima en het Leger des Heils, de VKB. Werkplein en de Gemeente. De partijen houden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen en kijken waar ze hun werkzaamheden kunnen afstemmen. In 2020 heeft dit overleg plaatsgevonden in januari.

Statushouders/training Alles over geld

We waren van plan om in het eerste kwartaal van 2020 te starten met de training 'Alles over geld'. Een training ontworpen voor statushouders zodat zij leren om te gaan met geld en financiële regelingen. In dit kwartaal waren er echter te weinig aanmeldingen. In maart kwam dit project stil te liggen vanwege Corona. In september werden er deelnemers opgegeven voor de training door collega's uit het werkveld. Naar aanleiding van deze aanmeldingen konden we de training weer opstarten. Samen met collega's van het Werkplein vonden de voorbereidingen plaats. Omdat diverse deelnemers van de 'train de trainer, die eind 2019 was gegeven, elders werk hadden gevonden, is deze training opnieuw gegeven op 27 oktober 2020. Helaas werden daarna de maatregelen van het RIVM weer verscherpt. We hebben toen afgesproken het zekere voor het onzekere te nemen en de training 'Alles over geld' uitgesteld. De training is in 2020 niet meer opgestart. Begin 2021 staat er een overleg gepland waarin we opnieuw gaan bekijken of het mogelijk is de training 'Alles over geld' op te starten.

Externe overleggen - Mobility Mentoring

Armoede en schulden zijn thema's waarover regionaal en landelijk veel wordt gepubliceerd. Nieuwe inzichten zijn ontstaan en nieuwe methodieken als Mobility Mentoring worden ontwikkeld. In 2019 hebben we bijeenkomsten bezocht die gaan over de implementatie van deze methodiek. Op diverse plaatsen in het noorden worden pilots gehouden met deze methodiek. De ervaringen en uitkomsten worden met ons gedeeld. Wij kunnen hier ons voordeel mee doen als we ons zelf verder willen ontwikkelen in onze methodieken armoede- en schuldbestrijding. In 2020 vonden bovengenoemde bijeenkomsten niet plaats vanwege Corona.

MANTELZORGONDERSTEUNING

2020 was een bijzonder jaar vanwege Corona met grote gevolgen voor de uitvoering van het werkplan 2020. Doelen zijn op een andere manier gehaald dan beschreven in het werkplan 2020.

Tot half maart 2020 verzorgde het steunpunt mantelzorg alle reguliere activiteiten, zoals het inloospreekuur, huisbezoeken, contacten met samenwerkingspartners en voorbereiden van mantelzorgbijeenkomsten. Half maart volgde de lockdown en werkte de coördinator vanuit huis. Dit betekende een andere werkwijze. Bijeenkomsten konden niet meer georganiseerd worden of werden toch weer afgelast. Ook huisbezoeken waren niet mogelijk omdat ze te risicovol waren. Contacten met mantelzorgers en netwerkpartners hebben daarom telefonisch of via beeldbellen plaatsgevonden en informatie is schriftelijk verspreid of via de Facebookpagina van het steunpunt mantelzorg. De coördinator heeft vervolgens het hele jaar vanuit huis gewerkt.

Inloospreekuur

In januari en februari werd het inloospreekuur wekelijks door gemiddeld 3 mantelzorgers bezocht. Hun behoeften waren gevarieerd:

- informatie en ondersteuning in de palliatieve fase;
- een luisterend oor;
- emotionele ondersteuning;
- praktische vragen over het steunpunt mantelzorg;
- praktische vragen over mantelzorg.

Mantelzorgbijeenkomsten

In 2020 zijn 3 mantelzorgbijeenkomsten voorbereid, die allen niet door konden gaan vanwege Corona. Het betrof een bijeenkomst voor mantelzorgers van mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) met als doel een lotgenotengroep te starten. Ook is een informatieve bijeenkomst voorbereid over mantelzorg en autisme. Hiervoor is samenwerking gezocht met het Autisme Netwerk Groningen. En er werd een koffiebijeenkomst georganiseerd. Daarnaast zijn contacten gelegd met een diëtiste i.v.m. de voorbereiding van een bijeenkomst over voeding en gezondheid. Indien mogelijk worden deze bijeenkomsten verplaatst naar 2021

Contacten met mantelzorgers tijdens Corona.

Hoe houden we tijdens de coronacrisis contact met onze mantelzorgers? Dat was de vraag waar een antwoord op gevonden moest worden. Het steunpunt mantelzorg heeft in eerste instantie de ingeschreven mantelzorgers door middel van een brief geïnformeerd over de werkwijze en bereikbaarheid van het steunpunt mantelzorg. Vervolgens werd gekozen voor een proactieve telefonische benadering van haar mantelzorgers. Omdat de groep ingeschreven mantelzorgers groot is, moest een keuze gemaakt worden welke mantelzorgers het eerst en welke later gebeld zouden worden. De volgorde was als volgt:

*mantelzorgers waar al regelmatig contact mee was geweest in het afgelopen jaar;

*kwetsbare mantelzorgers (80+ en later 75+);

*andere mantelzorgers.

Uiteindelijk is er naar schatting met 80 mantelzorgers contact geweest. Sommige mantelzorgers (25) gaven aan dat eenmalig contact voldoende was, maar vonden het wel prettig dat er contact was. Anderen (15) hadden behoefte aan af en toe contact, een groep (37) wilde graag maandelijks contact en sommige (3) wekelijks of tweewekelijks (3). Naar schatting zijn er 250 individuele contacten geweest met mantelzorgers in 2020.

Een grote groep mantelzorgers vond vooral het contact met het steunpunt mantelzorg prettig; even aandacht van en contact met een buitenstaander. Anderen hadden behoefte aan een luisterend oor, emotionele ondersteuning of vonden het prettig om hun verhaal kwijt te kunnen.

In 3 gevallen bood het steunpunt mantelzorg ondersteuning in de palliatieve fase (met ondersteuning van een functionaris van de Schutse) en in 1 geval bij huiselijk geweld (psychische mishandeling). Deze client is ook doorverwezen naar het Maatschappelijk Werk en het ASHG. Verder leverden de contacten veel praktische vragen op, meestal Wmo-gerelateerd en doorverwezen (rolstoel, hoog-laagbed, aanpassingen in huis) of het betrof de inzet van vrijwilligers voor bijvoorbeeld een boodschapje (ASWA). Daarnaast kwamen veel vragen over reis- en onkostenvergoeding van mantelzorgers, verlengen van het rijbewijs van 75+, zoeken naar een andere woning, administratieve zaken (doorverwezen naar steunpunt administratie en sociaal raadvrouw).

Mantelzorg nieuwsbrief

Normaal organiseert het steunpunt mantelzorg zo'n 8 mantelzorgbijeenkomsten per jaar om mantelzorgers te informeren over allerlei thema's. Omdat deze bijeenkomsten niet door konden gaan, besloot het steunpunt mantelzorg om mantelzorgers met een nieuwsbrief te informeren over allerlei ontwikkelingen en thema's. Begin maart verstuurde het steunpunt Appingedam nog een reguliere mantelzorg nieuwsbrief aan mantelzorgers in Appingedam. Daarna verschenen in april, mei, augustus en oktober de zogenaamde corona nieuwsbrieven die zowel in Appingedam als door de steunpunten in Loppersum en Delfzijl werden verzonden aan hun mantelzorgers. In 2020 zijn 5 mantelzorg nieuwsbrieven gemaakt door het steunpunt mantelzorg Appingedam. Ook de samenwerkingspartners in Appingedam ontvingen deze nieuwsbrieven.

Publiciteit

Om het steunpunt mantelzorg onder de aandacht te brengen, werd een aantal keer een artikeltje geplaatst in de Huis aan huisbladen en het ASWA-nieuws. Ook werd 2 keer een gezamenlijke advertentie van de steunpunten mantelzorg in de Eemsbode geplaatst. De Facebookpagina van het steunpunt mantelzorg gaf wekelijks informatie over bereikbaarheid en actuele ontwikkelingen en andere relevante informatie.

Mantelzorgcompliment en Dag van de Mantelzorg

Na een geslaagde samenwerking met het Noorderpoort Appingedam in 2019 zocht het steunpunt mantelzorg ook in 2020 ook weer samenwerking rond de Dag van de Mantelzorg. Het Noorderpoort reageerde hier enthousiast op. Het organiseren van een activiteit leek dit jaar niet verstandig. Om mantelzorgers toch te laten merken dat er aan hen gedacht wordt op de Dag van de Mantelzorg, hebben het Steunpunt Mantelzorg en de docenten van het Noorderpoort besloten om het mantelzorgcompliment persoonlijk en coronaproof te overhandigen aan de bij het steunpunt mantelzorg ingeschreven mantelzorgers. De uitreiking werd vooraf gegaan door een aantal lessen over mantelzorg, waarvoor het steunpunt mantelzorg een PowerPointpresentatie en een quiz aanleverde. Hoewel de uitreiking van het mantelzorgcompliment in handen van het Noorderpoort lag, was het steunpunt mantelzorg op de achtergrond nadrukkelijk betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en afhandeling hiervan. Met een brief zijn mantelzorgers geïnformeerd over de uitreiking van het mantelzorgcompliment. Mantelzorgers die het overhandigen van het mantelzorg-compliment te risicovol vonden, konden dit aangeven en ontvingen het in de brievenbus. Uiteindelijk hebben 160 mantelzorgers een mantelzorgcompliment ontvangen.

Inschrijving mantelzorgers bij Steunpunt Mantelzorg

In 2020 hebben 35 nieuwe mantelzorgers zich ingeschreven bij het Steunpunt Mantelzorg. Zij schreven zich in naar aanleiding van het bezoeken van het inloopspreekuur, op verwijzing van een netwerkcontact (vooral Zorgbalie/Wmo, huisartsen, thuiszorg), op advies van een buurvrouw of familielid. Mantelzorgers ontvangen bij inschrijving de folder van het Steunpunt Mantelzorg en komen in aanmerking voor het mantelzorgcompliment. Ook ontvangen alle ingeschreven mantelzorgers de uitnodigingen voor mantelzorgbijeenkomsten, de mantelzorg nieuwsbrief en andere relevante informatie. In totaal stonden eind 2020 146 mantelzorgers ingeschreven bij het steunpunt mantelzorg, waarvan 12 jonge mantelzorgers.

Uitschrijvingen mantelzorgers

In 2020 is het bestand van ingeschreven mantelzorgers flink opgeschoond. Het betrof mantelzorgers waarvan de post regelmatig terug kwam en die telefonisch niet meer bereikbaar waren of mantelzorgers die zelf aangaven geen mantelzorg meer te zijn.

Daarnaast zijn 20 mantelzorgers uitgeschreven om de volgende redenen:

- overlijden mantelzorger (2)
- overlijden zorgvrager (9)
- verhuizing buiten Appingedam (9)

Dementie

In februari heeft de coördinator van het steunpunt mantelzorg de bijeenkomst van het Alzheimercafe bezocht met als doel in contact te komen met mantelzorgers van mensen met dementie. Vervolgens heeft het steunpunt 3x deelgenomen aan een beeldbel-vergadering van de werkgroep Alzheimer. Helaas konden ook de bijeenkomsten van het Alzheimercafe in 2020 niet door gaan. Er werd een bijdrage geleverd aan een nieuwsbrief van het Alzheimercafe. In 2020 is ook regelmatig afstemming en overleg geweest met de functionaris van de ASWA die betrokken is bij het project dementievriendelijke gemeente. De coördinator van het steunpunt mantelzorg heeft informatie over dit project meegenomen in de mantelzorg nieuwsbrief. Ook heeft zij de training gevolgd.

VRIJWILLIGERSSTEUNPUNT

In het jaar 2020 konden we als Steunpunt eindelijk onze intrek konden nemen in de Kajuit waarmee er dus een eigen fysiek Steunpunt kwam waar mensen terecht konden. Op 13 februari nam het team officieel haar intrek in de Kajuit en werd er tevens gestart met een wervingscampagne voor nieuwe vrijwilligers in de gemeente Delfzijl. Met de ludieke kreet 'zet je har(d)t in voor Delfzijl' worden de inwoners van Delfzijl opgeroepen om juist met Valentijn de keuze te maken om vrijwilliger te worden en daarmee hun hart in te zetten voor andere inwoners. Mooie uitdeelharten werden samen met wervingsfolders uitgedeeld tijdens de wervingsactie in het centrum. En wethouder Meindert Joostens kreeg bij de opening van het steunpunt, tevens de aftrap voor de wervingscampagne, symbolisch een groot hart overhandigd.

De Switch

Door Corona gingen de deuren, die net een kleine maand open waren, weer dicht. Het was even schakelen na de korte vreugde over het opengaan van het steunpunt. Maar al gauw werd de keuze gemaakt dat we vanuit huis zouden werken. De twee vrijwilligers, die de meeste klantencontacten hebben, zijn voorzien van een mobiele telefoon en konden zich vanuit huis in aangepaste vorm blijven inzetten. Daarnaast is er een speciale teamwhatsapp aangemaakt waarin o.a. vraagstukken voorgelegd kunnen worden. De huidige situatie brengt wel met zich mee dat er meer tijd en focus van de coördinator gaat zitten in het 'erbij blijven betrekken' en informeren van de vrijwilliger. Extra aandacht is dan ook besteed aan het bellen, het voeren van tuingsprekken en het laten bezorgen van een bloemetje en een presentje.

Koerswijziging

Eind 2020 zijn we, gezien de diverse ontwikkelingen die er zijn, gestart met een koerswijziging, waarbij we wel één op één matches tussen inwoners zijn gaan doen. Dit heeft met verschillende zaken te maken.

- 1) Er is een verschuiving in het soort vrijwilligerswerk wat mensen zoeken: meer ad hoc en zonder allerlei verplichtingen
- 2) Daarnaast bemerken we in de praktijk dat mensen bij het woord vrijwilliger of vrijwilligerswerk direct aan het steunpunt denken. Daarin maken ze geen onderscheid tussen regulier vrijwilligerswerk (vrijwilliger match met organisatie) of b.v. inzet als een maatje. Deze vragen komen al vaak bij het steunpunt terecht.
- 3) We zien dat er, in ieder geval in Delfzijl, behoefte is aan matching tussen inwoners. Er melden zich met enige regelmaat mensen die voor zichzelf, een ouder of een client iemand zoeken die een bezoekje wil brengen, boodschappen wil halen of even samen wil gaan wandelen.
- 4) Er is een wijkcoördinator aangesteld voor Delfzijl die een vrijwillige huishulp wil gaan oprichten waarbij er matches zijn tussen mensen met informele zorgvragen en hulpaanbieders. De insteek is dat de vrijwilligers van het steunpunt hierin ook een rol gaan spelen.
- 5) Ook zijn er diverse ontwikkelingen, zoals de aanzet tot LINKNoordOost, die op te richten vrijwillige huishulp en het samengaan van SWD en ASWA die vraagt om een herdefiniëring van het werk, maar ook vraagt om het effectiever en efficiënter samenbrengen van participatiezaken.

PR en Netwerkbijeenkomsten

Zoals al genoemd heeft er aan het begin van het jaar een wervingscampagne plaats gevonden. Daarna is er vooral ingestoken op het via facebook promoten van openstaande vacatures. Aan het einde van het jaar is er een webinar georganiseerd in samenwerking met Sterk Vrijwilligerswerk, waaraan diverse organisaties en inwoners deel konden nemen. Het thema hiervan was: vrijwilligers vinden, binden en anders inzetten in Corona-tijd. In december is er een advertentie geplaatst in de lokale krant met hierin de oproep zich aan te melden als vrijwilliger.

Netwerkoverleggen

Het afgelopen jaar was er drie keer provinciaal steunpunten overleg van CMO Stamm. Daarnaast nam de coördinator vier keer deel aan het uitvoerdersoverleg Kajuit. Verder is de coördinator lid van de werkgroep LinkNoordOost en is er werkelijk een kort casusoverleg. Verder heeft de coördinator het afgelopen jaar deelgenomen aan diverse webinars en digitale overleggen, die zich richtten op de vrijwillige inzet juist ook in Corona-tijd. Dat betrof 5 overleggen van Movisie, 2 overleggen van Vrijwilligersaanzet, 1 overleg van CMO Stamm en twee overleggen van NOV- Platform Vrijwillige Inzet.

Andere inzet

Vanwege de corona-situatie vielen er werkzaamheden weg voor het Vrijwilligerssteunpunt. Zo waren er minder aanmeldingen van vrijwilligers, kon er slechts 7 keer een werkbezoek worden gebracht en vervielen alle door het steunpunt geplande bijeenkomsten. De coördinator heeft zich hierdoor meer kunnen inzetten voor de informele zorg en heeft daarnaast in het algemeen ondersteund bij het opzetten en promoten van de diverse SWD initiatieven speciaal gericht op de Corona situatie. Daarnaast is er, om de vrijwillige energie vast te houden en mensen te helpen tijdens de eerste heftige corona periode, waarbij ook een aantal vrijwilligers thuis kwam te zitten, heel vaak gebeld om zo toch een luisterend te bieden. Er is extra veel contact geweest met een aantal organisaties om deze vrijwilligers weer zo spoedig mogelijk mee te laten draaien.

Vrijwilligerscijfers

Vrijwilligers melden zich op diverse manier bij het VrijwilligersSteunpunt. Zij schrijven zich in op de provinciale Website Vrijwilligers groningen.nl, ze komen via een tussenpersoon (b.v. WMO) bij ons terecht, ze bellen of mailen ons of melden zich via facebook. Omdat CMO Stamm aan begin van het nieuwe jaar de balans opmaakt, zijn de cijfers m.b.t. de website- en paginabezoeken e.d. niet opgenomen in dit overzicht. In het registratiesysteem staan er, ondanks alles, dit jaar toch nog zo'n 47 intakes met nieuwe vrijwilligers.

Eind 2020 staan er 108 organisaties ingeschreven op onze regionale pagina op www.vrijwilligersgroningen.nl. Verder staan op de site in totaal 89 vrijwilligers ingeschreven, waarvan 30 nog niet bemiddeld zijn. De reden dat ze nog niet bemiddeld zijn is divers, of er is nog geen geschikte plaats gevonden of ze willen (nog) niet geplaatst worden maar zijn b.v. door een begeleider geadviseerd zich in te schrijven op de website. Let op, in dit overzicht staan alleen de bemiddelingen die via de pagina op www.vrijwilligersgroningen.nl zijn gegaan en via het steunpunt. Organisaties kunnen bij het plaatsen van hun vacatures aangeven of ze de voorkeur geven aan bemiddeling via het Steunpunt of er de voorkeur aan geven dat mensen rechtstreeks contact met hun opnemen. Er is geen zicht op de rechtstreekse contacten.

Taalhuis

Het Vrijwilligerssteunpunt is partner van Het Taalhuis. Uit overweging van efficiëntie kozen we voor een andere afvaardiging van SWD in Het Taalhuis. Voor het werven van vrijwilligers is het steunpunt natuurlijk ondersteunend aan het Taalhuis.

Passend vrijwilligerswerk en Dement Talent

Deze projecten zijn per 1 april 2020 afgesloten en apart verantwoord.

'Het is mooi om te zien dat iemand die eerst heel depressief was, nu helemaal opbloeit'.
'Ik vind het een heel leuk plekje en ze zijn hier ook heel tevreden met me!'.

BUURTBEMIDDELING

Algemeen

In de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum wordt buurtbemiddeling veel ingezet bij casussen die te maken hebben met algemene onmin tussen burens. Bij een aantal casussen bleken meervoudige problematieken voor te komen, ook zijn een aantal casussen verwezen naar de professionele hulpverlening. Bij 2 casussen werd de hulpverlening betrokken bij de oplossing van het probleem.

Om in het hele netwerk naast bemiddeling, van waarde te kunnen zijn, worden er trainingen gegeven aan de vrijwillige buurtbemiddelaars. Behalve de verplichte basistraining worden er ook trainingen gegeven over hoe mishandelingen te signaleren en te herkennen. Deze trainingen worden onder andere door de GGD gegeven. Ook willen er meer vrijwilligers geschoold worden in groepsbemiddeling. De teams zelf doen door intervisie ook aan scholing. In de gemeente Delfzijl zijn er in 2020 24 casussen buurtbemiddeling aangeboden. In de gemeente Appingedam 1 en in de gemeente Loppersum 6.

Een nieuwe waardering voor de resultaten

Uit overleg met de buurtbemiddelaars kwam naar voren dat de waardering van het resultaat van een casus in de categorieën "positief en negatief" een te grofmazig resultaat oplevert. Casussen worden weer ingetrokken, een partij is soms niet bereid om mee te werken, ook wordt wel eens doorverwezen naar hulpverlening en wordt de buurtbemiddeling gestopt. De vraag "wat willen we graag bereiken met buurtbemiddeling" centraal stellen levert een antwoord op voor een beter waarderingssysteem. Wij zetten buurtbemiddeling in vanuit de gedachte dat partijen er wat van leren en zich daarna zelf kunnen redden. Als dat lukt dan kun je zo'n casus waarderen met een positieve beoordeling en de rest dan? Dat is zeker niet als negatief te beoordelen. Het antwoord op de vraag is dan ook, dat een 10- of 5 puntenschaal veel meer mogelijkheden biedt aan de bemiddelaars om aan het eind van een casus te beoordelen hoe groot de kans is dat we (een van) de partijen weer terug zullen zien met een volgende melding. Met Ester Lohuis is dit voorstel besproken en is gekozen om te kijken hoe dit werkt met een 5 puntenschaal. Zo zal het in het jaarverslag 2021 dan ook vorm krijgen. In de loop van dit jaar zal het systeem geëvalueerd en zo nodig worden bijgesteld. De cijfers voor het hele DAL gebied staan op de volgende bladzijde vermeld.

	Jaarverslag 2020		
	Delfzijl	Appingedam	Loppersum
totaal aantal	24	1	6
probleem			
geluidsoverlast	13	1	2
erfscheiding	3		1
bomen en struiken	5		3
honden/kinderen	3		
afloop			
positief	9	1	3
negatief	7		1
ingetrokken	3		0
geen resultaat	5		2
aangever			
eigen melding	7	1	4
politie	13		1
corporatie	1		
anders	3		1
	24	1	6

INBURGERING EN INTEGRATIE

Taakstelling

Taakstelling landelijk:

Twee keer per jaar bepaalt het Rijk voor hoeveel vergunninghouders gemeenten een woning moeten regelen. Dat gebeurt aan de hand van het aantal inwoners. Boven op de coronacrisis speelt met name een tekort aan (sociale) huurwoningen een rol bij de achterblijvende huisvesting en bij de grote opgelopen achterstanden in het behandelen van asielaanvragen bij de IND.

Taakstelling regionaal:

Op lokaal niveau speelt boven op de overige onzekerheden de versterkings-operatie door de aardebevingsschade een rol bij de achterblijvende huisvesting.

De taakstelling voor de eerste helft van 2020:

- 8 voor Delfzijl,
- 4 voor Appingedam
- 3 voor Loppersum

Totaal: 15

De taakstelling voor de tweede helft van 2020:

- 10 voor Delfzijl
- 5 voor Appingedam
- 4 voor Loppersum

Totaal: 19

De taakstelling voor heel 2020 was:

- 18 voor Delfzijl
- 9 voor Appingedam
- 7 voor Loppersum

Totaal: 34

In 2019 is niet aan de taakstelling voldaan (behalve in Appingedam), dit door onder andere de achterstanden bij de IND, waardoor er weinig statushouders zijn gekoppeld aan gemeenten. Daardoor is er vanuit 2019 een achterstand meegenomen naar 2020.

In de tweede helft van 2020 moest Appingedam eigenlijk 2 vergunninghouders huisvesten. In die periode is voor 0 mensen daadwerkelijk een woning gevonden. Dat is een verschil van 2 vergunninghouders, en daarmee loopt Appingedam achter op schema.

Huisvesting vergunninghouders en nareizigers

Nareizigers zijn gezinsleden van de vergunninghouder die een machtiging voorlopig verblijf hebben verkregen, die daadwerkelijk zijn nagereisd en die na de inreis een asielvergunning hebben gekregen en bij de referent geplaatst worden. Er zijn in totaal 4 gezinsherenigingen (GH) tot stand gebracht.

Koppelingen Appingedam per 01-01-2020

- 23-01-2020 Man – Syrië
- 24-01-2020 GH man met zijn vrouw en dochter en 2 zoons – Ethiopië
- 20-02-2020 Vrouw – Somalië

*4 volwassenen | 3 minderjarigen. Totaal 7 mensen

Maatschappelijke begeleiding

Op het moment dat een statushouder vanuit het AZC een woning toegewezen krijgt, moet er heel veel gebeuren en geregeld worden. De statushouder moet begeleid worden binnen de wirwar van regels, organisaties en instanties waar je mee in aanraking komt als je in Nederland zelfstandig gaat wonen. Bij voorkeur gebeurt dit op een manier waarbij de statushouder gelijktijdig werkt aan zijn eigen zelfredzaamheid en verdere duurzame vormgeving van zijn leven in Nederland. Dit doen we voor de duur van 1,5 jaar. Deze begeleiding wordt in samenwerking met de professionals, stagiaires, en (taal)-vrijwilligers verzorgd.

Appingedam:

- in de begeleiding: 10 volwassenen, 6 kinderen begeleid binnen de 1,5 jaar;
- 2 jongeren die 18 jaar zijn geworden begeleid (1 viel buiten de 1,5 jaar);
- einde begeleiding en doorverwijzing spreekuur 5;
- 1 gezinshereniging voltooid 2020.

Totaal 8 adressen, 17 personen

Noot: begeleiding anders ingericht ten opzichte van de overige gemeente. Eind 2020 is dit recht getrokken naar een uniforme begeleiding.

Participatieverklaring

Naast de driejarige inburgering moeten nieuwe statushouders sinds 2017 verplicht een participatieworkshop volgen binnen het jaar van de koppeling, waarbij uitgebreid wordt stilgestaan bij Nederlandse gebruiken, normen en waarden. Na afloop van het volgen van deze workshop wordt door hen een participatieverklaring ondertekend. Met het ondertekenen verklaren statushouders er alles aan te doen om actief deel te nemen aan de samenleving. In 2020 hebben op respectievelijk 18 februari, 5 en op 17 september, 9 statushouders de Participatie workshop gevolgd. In totaal gaat het om 14 personen.

Projecten

Begin 2020 is het project "Eten en Ontmoeten" van start gegaan in samenwerking met SWD, ASWA, vrijwilligers buurthuis Opwierde, Baptisten kerk, Molukse gemeenschap. Het project is door de pandemie naar een later tijdstip verplaatst en in gepaste vorm gegoten. Het is een project dat als positief is en voor herhaling vatbaar is ervaren.

Taalvrijwilligers

De taalvrijwilligers zijn actief geweest op momenten dat dit in verband met de pandemie kon. Tijdens de lock down is er minimaal taalles gegeven. Normaal gesproken vinden de taallessen vinden wekelijks plaats in zowel de Brede school als de bibliotheek in Appingedam en worden bezocht door alleen vrouwen. Totaal: 8 taalcoaches, totaal deelname vrouwen onbekend.

Huisbegeleiding

De noodzaak van vrijwilligers heeft onze aandacht en door onze 4 stagiaires is een start gemaakt met het vrijwilligersplan dat doorloopt naar 2021. We richten ons op ambassadeurs uit de doelgroep die, naast de bestaande vrijwilligers, op basaal niveau onze doelgroep wegwijs maken in de Nederlandse samenleving en die in de woning een aanspreekpunt kunnen zijn voor de bewoners. Met als doel dat zij:

- in staat zijn om zelfstandig een huishouden te voeren;
- de omgeving leren kennen;
- oefenen met de Nederlandse taal;
- hun weg te kunnen vinden naar relevante maatschappelijke instanties.

Op dit moment is er 1 huisbegeleider in Appingedam.

Werk en school

We zijn betrokken via de warme overdracht klantprofielen van het COA en weten onze ketenpartners te vinden en andersom is dit ook zeker het geval. In doorloop naar 2021 zal dit nog meer geïntensiveerd moeten worden, zodat we met alle partners meer maatwerk kunnen leveren naar onze doelgroep inzake taalstages, (vrijwilligers)werk en opleiding.

Plan extra activiteiten

Er ligt een plan klaar voor het werven van vrijwilligers om te voorzien in extra taalondersteuning. Daarnaast zijn er overleggen geweest met andere partijen over het werven van ambassadeurs. Tevens is er een workshop gevolgd om helder te krijgen aan welke criteria ambassadeurs moeten voldoen. We hebben vanwege Corona de plannen nog niet kunnen uitvoeren. We starten daarmee zodra er weer mogelijkheden zijn.

OVERIGE OPDRACHTEN – SCHOOL ALS WIJK

De SAW'er (School Als Wijk'er), werkt voor het Noorderpoort in de gemeente Eemsdelta. Er zijn 2 locaties in de gemeente, namelijk in Delfzijl (Energy & Maritime) en Appingedam. De werkzaamheden bestaan uit begeleiden, doorverwijzen of coördineren van de zorg rondom een leerling op de leefgebieden buiten school om. Dit kan dan bijvoorbeeld gericht zijn op financiën, huisvesting, psychische problematiek of "als het gewoon even niet gaat". Leerlingen kunnen laagdrempelig bij de SAW'er terecht of ze kunnen worden doorverwezen door een docent of medewerker. De school wil een zo compleet mogelijke professional afleveren aan het einde van de opleiding en daar hoort persoonlijke ontwikkeling ook bij. De SAW'er werkt nauw samen met de interne begeleiders op de school, maar doordat de SAW'er niet in dienst is van de school kan hij zich soms beter positioneren. Ook wanneer een leerling de school verlaat kan de SAW'er een rol van betekenis spelen in de transitie.

School als Wijk (SAW) is actief op de Noorderpoort-locaties in Delfzijl (Energy & Maritime) en in Appingedam (Opwierdeweg). Beide scholen zijn niet met elkaar te vergelijken en geven dan ook een verschillende weergave. De rapportage van SAW is dan ook altijd verdeeld over 2 locaties. Leerlingen komen meestal bij SAW in beeld middels een aanmelding vanuit de BAT coördinator (Begeleiding en Advies Team). Zeker ten tijde van Covid-19 zijn er niet tot nauwelijks directe aanmeldingen.

Delfzijl

In Delfzijl zijn er niet heel veel aanmeldingen. Het afgelopen jaar waren er 0 eigen aanmeldingen. In totaal zijn er 10 leerlingen met SAW in aanraking geweest. Veel van deze leerlingen hadden last van de gevolgen van de pandemie. Veel leerlingen waren eenzamer dan voorheen, misten voornamelijk "ontlading". Ze gaven aan dat zij bijvoorbeeld hun feestjes misten. 5 leerlingen hebben een individueel traject gevolgd bij de SAW'er door middel van structurele gesprekken met de SAW'er. Bij grotere zorgen was er 1 x per week een gesprek, andere gesprekken vonden 1 x per 4 tot 6 weken plaats. Er is in de huidige maatschappij geen organisatie die "alle" tijd heeft voor leerlingen zonder indicatie, maar soms ook zonder hele concrete hulpvraag. De leerlingen geven het volgende aan; "Het liep gewoon niet zo lekker. Was best vaak moe, voelde me niet echt happy. Mijn gesprekken met Peter waren iets om naar uit te kijken in de week. Ik vond het gezellig en hij wist me ook wat op te vrolijken." Aldus een leerling van het Noorderpoort Energy & Maritime.

Van de 10 leerlingen hebben 6 leerlingen "emotionele problematiek" (is een onderwerp in de registratie van SAW). Deze komen dus veelal voort uit vereenzaming.

Appingedam

In Appingedam zijn er minimaal 43 leerlingen gezien door het SAW gezien. Hier lopen echter vaker ook nog leerlingen "zo maar even langs" door de zichtbaarheid van SAW op deze locatie. Het SAW zit in een ruimte waar de leerlingen dagelijks langslopen (in vergelijking tot Delfzijl waar SAW achter gesloten deuren zit en alleen op afroep beschikbaar is).

Tijdens de start van het nieuwe schooljaar wordt SAW ingezet om randvoorwaarden voor onderwijs te realiseren. Dan zien we vooral leerlingen met vragen die betrekking hebben op de financiën: het missen van een laptop, geen boeken, geen OV, aanvraag studiefinanciering etc. Allemaal vragen die voorbijkomen in de eerste weken van school (september en oktober). In 2020 heeft ruim 85% van de leerlingen van het entree onderwijs eerste jaar gebruik gemaakt van SAW. Zeker voor deze doelgroep is SAW een prettige aanvulling.

We kregen in Appingedam veel vragen die betrekking hebben op financiën. Veel leerlingen komen uit gezinnen die onder de inkomensnorm leven en een beroep moeten doen op extra ondersteuning vanuit SAW. Van de 43 leerlingen stelden 50% (19 leerlingen) ook (deel)vragen gericht op financiële problematiek. Zeker ten aanzien van de financiële problematiek werd nauw samengewerkt met het sociaal raadslieden werk van Cadanz Welzijn (destijds de SWD). Verder was er veel sprake van "emotionele problematiek". Leerlingen kregen hiervoor veelal individuele trajecten in de vorm van gesprekken met SAW. Door de inzet van een stagiaire konden we het grote aantal leerlingen dat deze gesprekken nodig had opvangen. In 2020 is tevens een opzet gemaakt voor de pre-mbo die in 2021 is gestart. Dit zal in het jaarverslag van 2021 worden vermeld. In 2020 zijn er wel uren ingezet ter voorbereiding hierop.